

Министерство образования Республики Беларусь

Учреждение образования
«Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка»

**ЗДОРОВЬЕ
СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ:
ОРГАНИЗАЦИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ,
СПОРТА И ТУРИЗМА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ**

Сборник научных статей

Минск 2011

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

УДК 61-057.87
ББК 51
3465

Редколлегия:

кандидат филологических наук, доцент *М.М. Круталевич*;
кандидат биологических наук, доцент *Н.Г. Соловьева*;
кандидат педагогических наук, доцент *С.Я. Юранов*;
кандидат педагогических наук *В.Е. Васюк*;
кандидат педагогических наук, доцент *А.Р. Борисевич* (отв. ред.)

Рецензенты:

кафедра спортивных игр БГУФК;
доктор педагогических наук, профессор *Н.К. Степаненков*

Здоровье студенческой молодежи: организация физической культуры, спорта и туризма на современном этапе : сб. науч. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. М.М. Круталевич, Н.Г. Соловьева, А.Р. Борисевич (отв. ред.) и др. – Минск : БГПУ, 2011. – 278 с.

ISBN 978-985-501-929-0.

В сборнике представлены статьи по актуальным проблемам физического воспитания, спорта и туризма. Рассматриваются подходы, идеи и перспективы решения проблем оздоровления обучающихся средствами физической культуры, студенческого спорта в учебных заведениях. Предлагаются пути совершенствования двигательной активности, формирования потребностей и интересов студентов в сфере физической культуры и спорта. Раскрываются вопросы подготовки специалистов в области физической культуры, спорта и туризма.

Адресуется преподавателям, студентам, магистрантам и аспирантам вузов.

УДК 61-057.87
ББК 51

ISBN 978-985-501-929-0

© БГПУ, 2011

ЗАНЯТИЯ В ГРУППАХ ПОДДЕРЖКИ – ЭФФЕКТИВНЫЙ СПОСОБ ОРГАНИЗАЦИИ ДОСУГА СТУДЕНТОВ

Аксютнич Е.В., Бессмертная Е.А., г. Минск, Беларусь

In the course of research data on influence of employment in support group on development of communicative abilities are revealed. Approbation of pedagogical experiment, toolkit of an estimation of success: pedagogical supervision, poll and testing of students.

Черлидинг (англ. *cheer* – веселье, одобрительное приветствие, восклицание и *lead* – вести, управлять) как вид спорта приобрел широкое распространение в 70-е гг. XX в. в США. Около десяти лет назад черлидинг появился в России. В декабре 2007 г., благодаря поддержке клуба современного танца «Black Fox» в Министерстве юстиции Республики Беларусь было официально зарегистрировано общественное объединение «Белорусская федерация черлидинга и команд поддержки», что способствовало активному развитию и росту популярности этого вида физкультурной деятельности в нашей республике.

Черлидинг включает два направления. Первое – это популярный во многих странах мира командный вид спорта, по которому проводятся чемпионаты Мира и Европы. Второе – выступления групп поддержки, которые представляют собой зажигательное, эмоциональное и азартное зрелище, где танцевальные элементы гармонично сочетаются с элементами гимнастики и акробатики.

По результатам изучения интереса студентов Академии управления к данному виду физкультурной деятельности в 2008/2009 учебном году была создана группа поддержки из 20 студенток 3–4 курсов преимущественно специальных медицинских групп. Создавая группу поддержки на базе данного контингента (СМГ), основными задачами являлись:

- разнообразие досуга студенток;
- привлечение их к активной двигательной деятельности;
- повышение интереса к занятиям физическими упражнениями;
- достижение позитивных изменений в функциональном состоянии организма на фоне регулярных дополнительных занятий в группе поддержки.

Апробация педагогического эксперимента продолжалась в течение года. Инструментарием оценки ее успешности явились: педагогические наблюдения, опрос и тестирование студенток.

Анализ полученных данных показал в 100 % случаев высокую мотивированность студенток к посещению занятий группы поддержки (на основании результатов опроса и посещаемости занятий). Компоненты мотивации при этом были различны: 60 % занимающихся считают, что участие в группе поддержки влияет на повышение интереса к ним со стороны противоположного пола; 35 % участниц нравится выполнять упражнения под музыкальное сопровождение, а также возможность пополнения двигательного арсенала танцевальными движениями, которые им необходимы для посещения дискотек; 15 % нравятся выступления перед публикой.

СОДЕРЖАНИЕ

Аксютин Е.В., Бессмертная Е.А. ЗАНЯТИЯ В ГРУППАХ ПОДДЕРЖКИ – ЭФФЕКТИВНЫЙ СПОСОБ ОРГАНИЗАЦИИ ДОСУГА СТУДЕНТОВ	3
Амвросьева С.П., Гусева Е.А., Лысый Б.В. ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ШКОЛЬНИКОВ СТАРШИХ КЛАССОВ.....	5
Аринович И.С. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВУЗА ПО СПЕЦИАЛИЗАЦИИ «МЕНЕДЖМЕНТ ТУРИЗМА»	6
Аринович И.С. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ЗНАЧИМЫХ КАЧЕСТВ МЕНЕДЖЕРА ПО ТУРИЗМУ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ	9
● Балай А.А., Сущенко Г.Н. МОНИТОРИНГ ФИЗИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ СТУДЕНТОВ ОУО I КУРСА БГПУ В 2008/2009 УЧЕБНОМ ГОДУ	11
● Балай А.А., Сущенко Г.Н., Туркина Е.А. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ФИЗИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ СТУДЕНТОВ ОУО I КУРСА ФАКУЛЬТЕТА ПСИХОЛОГИИ БГПУ В 2008/2009 И 2009/2010 УЧЕБНОМ ГОДУ.....	14
Барановская Д.И., Врублевская В.И. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩЕГО СПЕЦИАЛИСТА В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ.....	18
Барановская Д.И., Прилуцкий П.М., Булыгина И.И. ПУЛЬСОВАЯ СТОИМОСТЬ СОРЕВНОВАТЕЛЬНЫХ И ТРЕНИРОВОЧНЫХ НАГРУЗОК У СТУДЕНТОК, ЗАНИМАЮЩИХСЯ ФУТБОЛОМ	20
Бурак Р.И., Кожух Л.П., Лавринович С.С. ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ОЦЕНКА ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОГО УЧЕБНОГО ОТДЕЛЕНИЯ	25
Бурнос М.А., Дулькина Г.И., Тростиницкая Н.Г. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ СОСТОЯНИЯ ЗДОРОВЬЯ, ФИЗИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ И ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ СТУДЕНТОК СМО РАЗНЫХ ТИПОВ ТЕЛОСЛОЖЕНИЯ.....	27
Бутько А.В., Грушник А.В. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ МЕТОДИК ЗАНЯТИЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ СО СТУДЕНТАМИ ТВОРЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ.....	29
Винник В.А., Кольцова Е.В., Пономарчук В.А. РОЛЬ СЕМЬИ В СИСТЕМЕ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ МОЛОДЕЖИ.....	32
Власенко Н.Э. ЗНАЧЕНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В СИСТЕМЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ДОШКОЛЬНИКОВ	34
Войнило С.В., Глинский С.А. СТУДЕНЧЕСКИЙ СПОРТ В УСЛОВИЯХ УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ.....	37
Волков Ю.О., Солтанович Л.Л. МАТЕМАТИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ ПРИ СОЗДАНИИ ТЕСТОВ ПО ДИСЦИПЛИНЕ «СПОРТИВНАЯ МЕТРОЛОГИЯ»	38
Воронцовская Л.Н. РАЦИОНАЛЬНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ КАК ОСНОВА ОБУЧЕНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....	41
Воронович Ю.В., Лавшук Д.А. БИОМЕХАНИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТЕХНИКИ РЫВКА В ТЯЖЕЛОЙ АТЛЕТИКЕ	43
Головач М.В., Малкоч А.М., Залетенко Д.А. РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ТИПОВ САМОРЕГУЛЯЦИИ КРОВООБРАЩЕНИЯ У СТУДЕНТОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА БРЕСТСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА.....	45

Гордеева И.В. О ФОРМИРОВАНИИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОЙ СФЕРЫ	47
Грачева О.С. ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ В СИСТЕМЕ ФОРМИРОВАНИЯ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ К АКТИВНЫМ ЗАНЯТИЯМ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ И СПОРТОМ.....	49
● Григоревич И.В., Желнерович В.Г., Вашкевич А.А. УРОВНИ ФИЗИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ, ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ И ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ СТУДЕНТОК ПЕРВОГО КУРСА ФАКУЛЬТЕТА ЕСТЕСТВОЗНАНИЯ БГПУ	51
Гуткина Т.Е., Сердюкова Е.Н. СТЕП-АЭРОБИКА В ВУЗЕ.....	54
Дубинин А.В., Саплин А.В. ПОЛОСА ПРЕПЯТСТВИЙ КАК ЭФФЕКТИВНОЕ СРЕДСТВО ЦЕЛЕНАПРАВЛЕННОГО РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ КУРСАНТОВ	55
● Досин Ю.М., Лысый Б.В., Игоница Е.Н. ИНТЕГРАТИВНАЯ ОЦЕНКА ГОРМОНАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ КАК КРИТЕРИЙ ЗДОРОВЬЯ.....	58
Екимов В.Ю., Кричевич Т.О. СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ БИОМЕХАНИКИ В БГПУ	60
Злотников А.А. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ АНАЛИЗА СПОРТИВНОЙ АКТИВНОСТИ.....	64
Иванов В.Г., Мазько С.Г. МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ТЕСТИРОВАНИЯ АЭРОБНЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ОРГАНИЗМА	66
Иванов В.Г., Шутов В.В. ЭКСПРЕСС-ТЕСТИРОВАНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ РАБОТОСПОСОБНОСТИ УЧАЩЕЙСЯ МОЛОДЕЖИ.....	67
Игоница Е.Н. ТУРИЗМ КАК СРЕДСТВО УКРЕПЛЕНИЯ И СОХРАНЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ УЧАЩЕЙСЯ МОЛОДЕЖИ.....	69
Кааиб Имад Р.М., Плыгань Г.А., Шумаков С.Г. НЕКОТОРЫЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЕ ДАННЫЕ О ПУТЯХ РЕАЛИЗАЦИИ СЕНСОРНО-МОТОРНОЙ АКТИВНОСТИ В БЕГЕ НА СКОРОСТЬ.....	72
Карнейчик В.В., Барановская Д.И., Врублевская В.И. ПУТИ АКТИВИЗАЦИИ УПРАВЛЯЕМОЙ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТА ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....	75
Кветинский С.С., Бардюков Н.П., Суворов А.С. ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НАПИСАНИЯ КУРСОВЫХ И ДИПЛОМНЫХ РАБОТ	77
Киоселев В.М., Азарова Е.А. ЛЫЖНАЯ ПОДГОТОВКА И ЗДОРОВЬЕ СТУДЕНТОВ.....	79
Ключников А.В., Нарский Г.И. К ВОПРОСУ ОБ УПРАВЛЕНИИ КОМПЛЕКСНОЙ ПОДГОТОВКОЙ СТУДЕНТОВ В УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНОМ ПРОЦЕССЕ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ В ВУЗЕ	81
Кобзев В.Ф., Соловьева Н.Г., Горещнякова Н.Н. ФИЗИЧЕСКАЯ РАБОТОСПОСОБНОСТЬ КАК КРИТЕРИЙ ГОТОВНОСТИ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	83
Коваленко М.В., Боровицкая Н.О. ГАНДБОЛ В СТРУКТУРЕ СПОРТИВНЫХ ИГР В ВУЗЕ	87
● Котов И.В. БОЛЕЗНИ КОСТНО-МЫШЕЧНОЙ СИСТЕМЫ У СТУДЕНТОВ БГПУ: ДИНАМИКА ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ, ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА.....	88
● Круталевич М.М., Балай А.А. СТАН I ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТТЯ ФІЗИЧНАЙ КУЛЬТУРЫ I СПОРТУ У БДПУ	89

свои физические возможности. Вся жизнь человека сопровождается воспоминаниями студенческих годов. Это основной период развития, когда формируется не только профессиональная база, но и гражданская и жизненная позиция человека. Немаловажную роль в этом играет и активное участие в спортивной жизни вуза.

БОЛЕЗНИ КОСТНО-МЫШЕЧНОЙ СИСТЕМЫ У СТУДЕНТОВ БГПУ ДИНАМИКА ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ, ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА

Котлов И.В., г. Минск, Беларусь

In article studying of medical documents of first-year students is presented, means of medical physical training for preventive maintenance of complications of a curvature of a backbone and stabilization of a state of health of students are offered.

Согласно статистическим данным, предоставленным 33 городской поликлиникой г. Минска общая заболеваемость студентов БГПУ выше, чем в БГУ и БГМУ. Так, в 2008 г. зарегистрировано 7320 случаев заболеваний студентов нашего университета, это составляет 1032,5 случаев на 1000 студентов. В БГУ – 809,7 на 1000 студентов, в БГМУ – 737,7 на 1000 студентов.

На диспансерном учете у врачей разных специальностей на окончание 2008 г. состояло 845 студентов БГПУ, в 2009 г. взято на диспансерный учет 552 человека. На конец отчетного периода 2009 г. на диспансерном учете состояло 794 человека. Болезни костно-мышечной системы в этой статистике занимают стабильное положение. В 2008 г. – 72 студента, в 2009 г. – 71 студент, что составляет 8,9 % от всех болезней. Основная масса болезней костно-мышечной системы представлена сколиозом, другими искривлениями позвоночника, плоскостопием.

Изучение медицинских документов студентов первого курса БГПУ дает отличные данные от статистических. В медицинских документах, с которыми абитуриенты попадают в университет, наряду с диагнозами сколиоз, лордоз, кифоз довольно часто упоминается нарушение осанки. У молодых людей к моменту поступления в университет нарушение осанки является признаком искривления позвоночника. Были изучены медицинские документы студентов первого курса большинства факультетов БГПУ. Полученные данные о студентах 1 курса сведены в таблицу.

Можно предположить, что действительный процент студентов с искривлениями позвоночника более высок, чем можно увидеть из данных статистики и с небольшими отклонениями варьирует около 20 %. У студентов-филологов (на факультетах белорусской и русской филологии) этот показатель значительно выше, что можно объяснить большим временем, проводимым за чтением книг и малоподвижным образом жизни.

Учитывая актуальность исследуемого, мы можем предложить средства лечебно-профилактической культуры для профилактики осложнений искривления позвоночника и стабилизации состояния здоровья студентов. Комплексы физических упражнений должны вписываться в режим труда и отдыха, не нарушая учебного процесса, быть удобными для выполнения в аудиториях и быть доступными любому студенту, независимо от уровня физической подготовки и состояния здоровья. Учитывая специфику учебы студентов БГПУ, проводящих значительное время за письменным столом мы можем пред-

положить, что наиболее эффективным методом лечебной физкультуры, который отвечает всем параметрам для восстановления физиологических мышечных стереотипов и гигиены труда – «стретчинг на основе PNF» (проприоцептивного нейротрофического перевоспитания). Растяжение (стретчинг) как метод воздействия на мышцу очень популярен в наше время и считается мощным естественным фактором, стимулирующим нейротрофические функции, адекватным способом естественной оптимизации профессиональных процессов, связанных с системами вегетативной регуляции и центральной нейродинамики.

Таблица – Данные о студентах 1 курса

Факультет	Количество студентов на факультете	с признаками заболеваний костно-мышечной системы	%
Белорусский факультет	109	22	20,2
Факультет белорусской филологии	71	23	32,4
Факультет эстетического образования	172	50	29,1
Факультет русской филологии	33	14	42,4
Физический факультет	122	28	23
Факультет естествознания	193	48	24,9
Факультет социально-педагогических наук	158	41	25,9
Математический факультет	137	26	19
Факультет физического воспитания	217	49	22,6

На основании полученных данных можно сделать выводы: значительное число студентов, поступивших в БГПУ, имеет нарушение осанки и искривление позвоночника; болезни костно-мышечной системы у студентов БГПУ имеют относительно стабильные показатели; можно предположить, что наиболее оптимальным методом лечебной физкультуры для студентов с искривлениями позвоночника может стать «стретчинг на основе PNF».

ТАБЛИЦА ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТТЯ ФІЗИЧНАЙ КУЛЬТУРЫ І СПОРТУ У БДПУ

Круталевіч М.М., Балай А.А., г. Минск, Беларусь

Physical training as pedagogical process provides formation of system of valuable orientations of the person on a healthy way of life, education of motivational, functional and impellent readiness. At university measures on increase of motivation of students to active employment by physical training, sports and tourism are taken.

Развіццё сферы фізічнай культуры, спорту і турызму для БДПУ з'яўляецца адной з пераважных задач. Ва ўніверсітэце ствараюцца неабходныя ўмовы для эфектыўнага вывядзення заняткаў па фізічнай культуры, спартыўна-масавай і фізкультурна-адукацыйнай работы, вядзення падрыхтоўка спецыялістаў па фізічнай культуры і турызму, ажыццяўлення планамернай работы па забеспячэнні сістэмнага развіцця фізічнага выхавання і спорту студэнтаў, фарміраванні ў іх здаровага ладу жыцця.

Суправаджэнне ўсёй гэтай работы ажыццяўляецца ў адпаведнасці з юрыдычнымі прававымі актамі Міністэрства адукацыі і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь, палажэннямі і інструкцыямі БДПУ, іншымі нарматыўнымі дакументамі. Пастаянна ўдасканальваецца праграма-метадычнае забеспячэнне фізічнага выхавання студэнтаў, арганізацыя вучэбнага працэсу пры падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне фізічнай культуры. З улікам комплекснага падыходу да фарміравання ў студэнтаў матывацыйных фактараў да заняткаў фізічнай культурай і спортам, здаровага ладу жыцця ўзнікае ўзаемасувязь і пераемнасць абавязковых вучэбных заняткаў з заняткамі, арганізуюцца па-за іх межамі. Асаблівая ўвага надаецца павышэнню якасці і эфектыўнасці не толькі заняткам, прадугледжаным вучэбнымі планами, але і фізкультурна-аздараўленчай і спартыўна-масавай рабоце.

У БДПУ такую работу ажыццяўляюць кафедры факультэта фізічнага выхавання і спорту, агульнаўніверсітэцкая кафедра фізічнага выхавання і спорту, спартыўны клуб, прафсаюзны камітэт і грамадскія маладзёжныя арганізацыі. Каардынуе іх дзейнасць савет раны ва ўніверсітэце каардынацыйны савет, які курыруе прарэктар па вучэбна-выхаваўчай і сацыяльнай рабоце.

Дзякуючы мэтанакіраванай дзейнасці рэктарата па комплексным развіцці фізічнага выхавання і спорту ў БДПУ, з верасня 2009 г. створаны і працуе факультэт фізічнага выхавання, на якім навучаецца больш за 1700 студэнтаў дзённай і завочнай форм атрымання адукацыі. Каля 10% з іх з'яўляюцца членамі нацыянальных каманд зборных каманд Рэспублікі Беларусь па розных відах спорту.

Вучэбна-выхаваўчы працэс на факультэце скіраваны на падрыхтоўку спецыялістаў з здольных вырашаць шырокае кола прафесійных задач з усімі катэгорыямі насельніцтва. Тэарэтычныя і практычныя заняткі студэнтаў грунтуюцца на выкарыстанні традыцыйна інавацыйнага падыходаў да арганізацыі працэсу навучання. Выкладчыкамі факультэта сістэматычна абнаўляецца змест праграм з улікам сучасных патрабаванняў.

Сёння падрыхтоўка спецыялістаў ажыццяўляецца па наступных спецыяльнасцях (табліцы 1, 2):

Табліца 1 – Дзённая форма атрымання адукацыі

№ п/п	Назва спецыяльнасці	Колькасць студэнтаў	
		Бюджэтнай формы	Пазабюджэтнай формы
1	Фізічная культура. Арганізацыя фізкультурна-аздараўленчай работы і турызму	57	155
2	Фізічная культура. Менеджмент спорту і турызму	-	205
3	Фізічная культура. Фізкультурна-аздараўленчая і турысцка-рэкрэацыйная дзейнасць	20	48
4	Фізічная культура (лячэбная)	10	19
5	Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая)	-	30
6	Спартыўна-педагагічная дзейнасць (спартыўная рэжысура)	-	27
7	Спартыўна-турысцкая дзейнасць (менеджмент у турызме)	-	63
	Усяго	87	547

Табліца 2 – Завочная форма атрымання адукацыі

Назва спецыяльнасці	Колькасць студэнтаў	
	Бюджэтнай формы	Пазабюджэтнай формы
Фізічная культура. Арганізацыя фізкультурна-аздараўленчай работы і турызму	-	296
Фізічная культура. Менеджмент спорту і турызму	-	396
Фізічная культура. Лячэбная фізічная культура (скарочаны перыяд навучання)	-	149
Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая)	-	110
Спартыўна-турысцкая дзейнасць (менеджмент у турызме)	-	118
Усяго	-	1069

фарміраванню прафесійнай кампетэнтнасці студэнтаў у значнай ступені садзейнічае ўдзел у навукова-практычных канферэнцыях, алімпіядах, спартыўных спаборніцтвах, арганізацыі спартыўна-масавых мерапрыемстваў.

Разам з тым, на працягу апошніх гадоў склаўся сістэма правядзення фізкультурна-аздараўленчых і спартыўна-масавых мерапрыемстваў. Гэтая сістэма ўключае некалькі напрамкаў:

- арганізацыя фізкультурна-аздараўленчай работы на факультэтах;
- правядзенне круглагадовай спартакіяды інтэрнатаў;
- арганізацыя работы спартыўных секцый;
- правядзенне круглагадовай спартакіяды ўніверсітэта;
- арганізацыя спартыўна-аздараўленчых праектаў універсітэта;
- наведванне студэнтамі рэспубліканскіх і міжнародных спартыўных спаборніцтваў і мерапрыемстваў з удзелам кіраўнікоў дзяржавы.

На факультэтах арганізуюцца паходы выхаднога дня з наведваннем гістарычных мясцін Беларусі, спартыўныя святы, віктарыны, спартландыі, штогадовыя дні здароўя, спаборніцтвы паміж групамі і курсамі па розных відах спорту, дні факультэтаў.

У інтэрнатах БДПУ працуе 13 спартыўных секцый, у якіх займаецца больш за 100 студэнтаў. Паміж інтэрнатамі студэнцкага гарадка праводзіцца спартакіяда па 8 відах спорту: міні-футболу, настольнаму тэнісу, баскетболу, армрэстлінгу, валејболу, вольнаму спорту, шахматах і шашках. Дайно традыцыйнымі сталі агульнаўніверсітэцкія паходы: «Зорны» паход студэнтаў і выкладчыкаў БДПУ па месцах баявой і працоўнай славы беларускага народа; спартыўнае зімовае свята; спартыўнае свята, прысвечанае 100-годдзю ўніверсітэта; спартыўнае свята «Трыумф» і інш. Больш за 2000 студэнтаў штогод удзельнічаюць у студэнцкай спартакіядзе БДПУ.

Зборныя каманды ўніверсітэта прымаюць удзел у спаборніцтвах сярод педагагічных і вучальных устаноў краін СНД. У лютым 2010 г. на базе нашага ўніверсітэта праведзены спаборніцтвы па жаночым баскетболе на Кубак педагагічных ВНУ краін СНД з удзелам БДПУ, Маскоўскага гарадскога педагагічнага ўніверсітэта, Нацыянальнага педагагічнага ўніверсітэта імя М.П. Драгаманава (г. Кіеў) і Бакінскага славянскага ўніверсітэта.

Адным з аб'ектыўных паказчыкаў пастаноўкі фізічнага выхавання ў навучальных установах з'яўляецца ўдзел зборных каманд у рэспубліканскай універсіядзе. Зборныя каманды БДПУ пры падтрымцы рэктарата ў 2008, 2009 і 2010 гадах прынялі ўдзел у гэтых спаборніцтвах адпаведна па 28 з 30, 25 з 31 і пакуль 27 з 29 відах спорту. У выніках выступлення наш універсітэт у 2008 г. заняў 3-е месца пасля БДУФК і БНТУ, у 2009 – 5-е і на дадзены момант займае 3-е месца. Найбольш паспяхова ў рэспубліканскай універсіядзе выступаюць зборныя каманды па гандболу (мужчыны), футболу, баскетболу (жанчыны), вольнай барацьбе, дзюдо, таэквандо, спартыўнаму арыентаванню, легкой атлетыцы, каратэ, боксу, плаванню.

Гонарам не толькі нашага ўніверсітэта, а і Рэспублікі Беларусь з'яўляюцца 7 студэнтаў факультэта фізічнага выхавання, якія прынялі ўдзел у Алімпійскіх гульнях у Афінах і Пекіне. Найбольшага поспеху ў Пекіне дасягнулі студэнткі Алеся Бабушкіна і Анастасія Самусевіч. А. Бабушкіна стала бронзавым прызёрам у камандным заліку па мастацкай гімнастыцы, а А. Самусевіч заняла пачэснае чацвёртае месца па сучасным пяцібор'ю. Захоўваюцца традыцыі ўдзелу студэнтаў БДПУ ў сусветных летніх універсіадах. Першымі ўдзельнікамі такіх універсіад станавіліся дзесяціборцы А. Пархоменка, М. Шубянок, кідалы молата Ю. Шаюноў.

Рэктаратам універсітэта за апошнія гады ажыццёўлены комплекс мер па ўмацаванні матэрыяльна-спартыўнай базы. Так, на капітальны рамонт спартыўнага комплексу корпусе № 3 па вул. Савецкая, 18 (басейн, спартыўная зала) і аснашчэнне яго спартыўным абсталяваннем і інвентарам універсітэтам было затрачана каля 4 мільярдаў бел. руб. Заканчваецца капітальны рамонт спартыўнай залы ў корпусе № 11 па вул. Кабуцкая, 59, а на чарзе рамонт вялікай і малой спартыўных залаў ў корпусе № 5 па вул. Мелеўская, 37 і абсталяванне ў гэтым корпусе яшчэ адной спартыўнай залы. Акрамя таго праводзяцца ў 2-х прыстасаваных спартыўных памяшканнях па вул. Ф. Скарыны, 13, па вул. Артылерыстаў, 12 і вул. Савецкай, 18, а таксама на арэнах і дадзеных спартыўных пабудовах і пляцоўках г. Мінска. Нельга не згадаць і сур'ёзную фінансавую падтрымку рэктарата (больш за 130 мільёнаў бел. руб.) жаночай футбольнай каманды «Мінчанка-БДПУ». Захоўваецца ва ўніверсітэце станоўчая дынаміка забеспячэнні вучэбна-трэніровачнага працэсу спартыўным інвентарам і абсталяваннем.

Выклікае заклапочанасць не толькі медыкаў, але і кіраўніцтва БДПУ фізічнае здароўе студэнтаў універсітэта. Паводле вынікаў медыцынскага агляду ўстановай ахоўнага здароўя «33-я гарадская студэнцкая паліклініка» і раённых паліклінік г. Мінска толькі 49,6 % студэнтаў універсітэта аднесены да асноўнай медыцынскай групы, а астатнія да падрыхтоўчай (21,8 %), спецыяльнай медыцынскай (22,2 %), лячэбнай (5,2 %) і вызваленай ад заняткаў па фізічнай культуры (1,2 %). Прычым за апошні час у вялікай колькасці студэнтаў, якія не маюць адхіленняў у стане здароўя, адзначаецца вельмі нізкі ўзровень фізічнай падрыхтаванасці. Неабходна таксама заўважыць, што вырашаецца пытанне аб своєчасным праходжанні паглыбленага медыцынскага агляду для арыентаў і ўсіх студэнтаў факультэта фізічнага выхавання.

Пры адсутнасці ў рэспубліцы Палажэння аб маніторынгу фізічнага развіцця насельніцтва, Палажэння аб урачэбным кантролі за асобамі, якія сістэматычна займаюцца

фізічным практыкаваннямі, Правілаў бяспечных паводзін дзяцей, навучэнцаў і студэнтаў у выпадзеннях адукацыйнага працэсу па фізічным выхаванні ў БДПУ ўжо на працягу многіх гадоў ажыццяўляецца такі маніторынг, пастаянна вядзецца дзённік здароўя студэнтаў, два разы ў год студэнты тэсціруюцца па 42-х паказчыках, вынікі якіх апрацоўваюцца выкладчыкамі і самімі студэнтамі. Такім чынам, шматузроўневая арганізацыя працэсу кіравання фізічным станам дазваляе студэнту асэнсаваць вынікі сваёй актыўна-дзейнасці на занятках па фізічнай культуры.

Вядома, што фізічнае выхаванне як педагагічны працэс прадугледжвае фарміраванне сістэмы каштоўнасных арыентацый асобы на здаровы лад жыцця, выхаванне матэрыяльнай, функцыянальнай і рухальнай гатоўнасці да яго. Таму ва ўніверсітэце прымаюцца дзейсныя меры па павышэнні матывацыі студэнтаў да актыўных заняткаў па фізічнай культуры, спорту і турызмам. Пастаянна ўдасканальваецца сістэма фізкультурна-аздараўленчых і спартыўна-масавых мерапрыемстваў. Шырокі рэзананс атрымаў сустрэчы рэктарата з лепшымі спартсменамі ўніверсітэта, урачыстае падвядзенне вынікаў рэспубліканскай і ўніверсітэцкай спартакіяд, адкрыццё турніраў па розных відах спорту і іншых спаборніцтваў. Бясспрэчна, матывацыйны кампанент з'яўляецца для студэнтаў адным са стрыважальных у структуры фізічнага выхавання. Гэта абумоўлівае сістэмнае фарміраванне матывацыйна-каштоўнасных адносін да фізкультурна-аздараўленчых дзейнасці. Тым больш, што на эфектыўнасць працэсу фізічнага выхавання ў ВНУ ўплываюць шматлікія фактары.

ПОДВИЖНЫЕ ИГРЫ КАК СРЕДСТВО ИНТЕНСИФИКАЦИИ ФИЗИЧЕСКОЙ И ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-БАСКЕТБОЛИСТОВ НА ЗАНЯТИЯХ С ЦЕЛЬЮ ПОВЫШЕНИЯ СПОРТИВНОГО МАСТЕРСТВА

Круталевич О.П., Кукель А.А., Никель И.В., г. Минск, Беларусь

At carrying out of employment on increase of sports skill research by the purpose of which was to define influence of outdoor games on the different parties of training process of basketball players has been conducted.

Одним из универсальных средств всесторонней подготовки студентов-баскетболистов являются подвижные игры, которые помогают совершенствовать физическую, техническую, тактическую подготовленность, а также могут быть действенным средством психологической подготовки.

Эффективность и целесообразность применения подвижных игр в спортивной подготовке подтверждается современной спортивной практикой и имеет научно-теоретическое обоснование.

При проведении занятий по повышению спортивного мастерства было проведено исследование, целью которого – определить влияние подвижных игр на разные стороны учебно-тренировочного процесса баскетболистов. В нем приняло участие 30 студентов факультета физического воспитания. По итогам предварительного тестирования они были разделены на две группы, имеющие приблизительно равные уровни физической и технико-тактической подготовки. Контрольная группа занималась с преимуществен-